

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
Egész évre — 18 kor.
Félévre — 4 .

Helyben házas hordva:
Egész évre — 20 kor.
Félévre — 5 .

Videkre postán szállítva:
Egész évre — 24 kor.
Félévre — 6 .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
húsznap utáni napok kivételével.Ezerkötlet és kiadónál:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.A szerkesztőség kizárólag vállalkozás
vagy megrendelésre nem vállalkozik.Előfizetők és hirdetések
kiadónálhoz intézendők.

Egyes mások ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, március 6.

Tavaszdik.

Az új igazságügyminiszter alatt egyszerre alábbhagyott az a lázas tevékenység, melylyel elődje a reformok egész sorozatát megkezdte. Kivált a sajtó terén néhány ködös frázis lépett Polónyi nyílt és határozott szavai helyébe, egyébként áll néma csend.

Pedig ahány nap eltelik, annyszor fokozott hatványban emelkedik a reformok szüksége.

Tavaszdik. Nehezen, küzdve a tél keménységével, de csak keresztül a jégkőrgén és hóleplen a meleg, az élet. Ismét neki kell fogni a munkának, hogy kenyerünk legyen. De mikor a gazda megcsinálja számvetését, bizva Isten kegyelmében, akkor jön egypár Herczeg Ferenc kedvence «kis zsidógyerek», felizgalja a becsületes népet s a gazda számadásának, az ország kenyerének vége.

Tervszerű robbantási munka folyik az országban. Alattomos firmák aknákat helyeznek el s a földnépet azzal ámitják, hogy az «urakat» akarják levegőbe röpteni aratási és cselédsztrájkokkal. Arról óvalosan hallgatnak, hogy az akna felveti a gazdával együtt a cselédet, a munkást, a virágzó magyar mezőgazdaságot, az egész országot.

A sztrájkmania s az amerikalás név alá bujt naplopás képtelenül magasra verték föl mindennek az árát. Lehetőleg igyekeznek mindenki a szükségleteit megszorítani. Kevesebbet építenek, kevesebb ruhát csináltatnak. Szűkösebben, de azért így is csak megélünk. Hanem mit csinálunk, ha ezt a rendszert megkezdik a gazdaságokban? A pékek felverték a süteménynek, de lenyomták a gabonának az árát. Ha most ráadásul a cselédek és aratók a gazda mellének szegzett késsel követelnek béremelést, akkor akár ne is szántunk, se ne vessünk, úgy sem lesz, aki learassa.

A gazda, a ki édes mindnyájunk asztalára odateszi a puha, omlós kenyeret, a gazda van ma a legsanyarubb helyzetben.

A mi béremelést kisztrájkoltak, a mennyi munkát amerikalás címén nem végeztek el s a mennyit mindenféle pártadó, sztrájkjárulék név alatt kiszedtek a munkások zsebéből, azt mind fizette a gazda.

Minden cikk drágulását megérezte. De az ő cikkének, a gabonának az értékét nem emelte senki, sőt rászabadították a romániai buzát, beleegyeztek a német vámrendszerbe, mely állatkivitelünkre mért súlyos csapást, most pedig teljes erővel gazdáinkra vetik magukat a naplopás hősei. Ilyen körülmények közt gazdaközönségünk nem válság, hanem pusztulás előtt áll.

Szélnek eresztenei való beszéd az, a mely ezt a vihart szóval, liberalizmussal és frázisokkal akarja lecsendesíteni. Itt a támadóké ellen egyenlő fegyvert kell szerezni, különben elpusztulunk.

A magyar nemzeti erőnek gerince a gazdatársadalom. Nem elég, hogy ez a gerinc a nagy terhek alatt meghajolt, engedjük most ketté is törni? Akkor utána roskad az egész test.

Kiméltlen erőszakkal támadják a gazdákat; meg kell védeni őket épp oly kiméltlen eréllyel. Hazudozásokkal ámitják a népet, lakat alá a hazudozókat! Százegzerszáma röpködnek az izgató nyomtatványok; le kell metszeni a szárnyaikat! Nem frázissal, nem szép beszédekkel, hanem eréllyel, tettel, következetességgel.

Nem az itt a kérdés, hogy a «Világ-szabadság»-ot szabad-e lefoglalni vagy sem, hanem az, hogy ha le nem foglalják, nincs kenyér. A sajtószabadság nem a gyujtogatás szabadsága s a tüzes csóvát addig kell kiütni a gyujtogató kezéből, míg a tető alá nem dugta. Nem arról van szó, hogy szabad-e egyesülni, hanem az, hogy egy «béres szakegyleti» sztrájk nyomorba kerget gazdát, bérest, mindnyájunkat. Az egyesülési jog nem arra való, hogy örve alatt lelkiismeretlen sehonnaiak tudatlanokat éhhalálra ragadjanak.

Ez az ország úgy volt eddig ismeretes, hogy tejjel-mézzel folyik. Tejjel-méz-

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A f u r f a n g .

— Angolból. —

Selina és Nebraska György mostoha testvérek voltak. Selina örökölte az atya vagyonát és gazdag volt, György pedig szegény. György kicsi korától fogva jó lelkű, gyámoltalan, beteges fia volt, akivel rosszul bánt mindenki. Csakis Selina szerette mindig. Iskolái után egy nagy ügyvivősnél lett hivatalnok. Itt sokáig megmaradt békében, de egyik hivataltársa óriási sikkesztásokat követett el és úgy intézte a dolgot, hogy minden gyanu Györgyre hárult. Ez aztán nem várta be a hatóságot, hanem ügyesen Selinához szökött, aki furfangosan megmentette s most utazni vitte, hogy míg a dolog ki nem derül, ne találjanak rá.

Most tehát a társalkodónője helyett a fivére volt vele és a komornája, aki szintén be volt avatva a dologba.

Lamerton kapitány nem birt megnyugodni. Végre is elhatározta, hogy addig fogja keresni Selinát, ameddig meg nem találja. Elutazott.

Eleinte minden fáradozása kárba veszett. Nyomára talált ugyan a feltűnő szép leánynak, de mindenüvé későn érkezett, éppen mikor már elutaztak.

Két heti fáradsága után végre célt ért. Felső-Engadinba érkezett és az Alp Schloss Hofba szállott. Mikor elhelyezte a pakkját, elindult kémszemlére. Amint leült egy kis lugasba, egyszerre egy jól ismert hang ütötte meg a fülét és a Selina magas, előkelő alakja haladt el a közelében. De ugyane percben azt is látta, hogy nem messze tőle, a zöld gyepon egy férfi ül és a leány felé fordulva, így szól:

— Ez a legszebb napja az életemnek, Lina... Mondd, hogy hálálom meg valaha hű ragaszkodásodat?

— Hiszen tudod, édesem, hogy sohasem hagynálak el, — válaszolta a leány gyöngéden.

De Lamerton már nem hallgatta tovább. Ugy ugrott fél a helyéről, mint a megsebzett vad és visszatért a szállóba.

Mikor Selina egy óra múlva hazatért a sétájukból, úgy vette észre, hogy valamelyik vendég elhagyja a szállodát. Egy percre kíváncsian megállt a folyosón. Egy szolga haladt el mellette kizárólagos cipőjével és a háttérből egy férfi lépett elő.

— Ralf! — kiáltott fel a leány remegő ajakkal.

De a férfi némán haladt el mellette és úgy tett, mintha nem ismerné.

Selina összekulcsolt kezekkel nézett utána. Kitalálta, hogy a kapitány Györggyel látta őt és félreérti a dolgot. De miért nem várta be a magyarázatot? Akkor nem itélt volna ilyen keményen felette.

Selina bátor leány volt. Csakhamar erőt vett magán és elhatározta, hogy mielőtt Lamerton elolvassa az újságot, rájön tévedésére és visszatér ő hozzá.

De csalódott. A kapitány szigorú arccal

Ujdonságok farsangi cipőkben

a legnagyobb választékban, a legelegánsabb és legjobb kivitelben

a hírneves KOBRAK-CIPOK egyedüli elárúsítása. — Telefon: 695.

EIGNER EDE és Tsa

kizárólagos cipő raktárban NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

zel folyik az a komoly szociális munka is, a mely most szerte megindult. De ha nem állunk mellette őrt éles szemmel és éles karddal, bizony nem marad itt sem tej, sem méz, csak a rácsódult sok falánk idegen sáska.

Tavaszdik. Ilyenkor kell kezdeni a védekezést. *

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 6.

Elnök: *Fusth Gyula*.

Thorotzkai Miklós gróf jegyző jelenti, hogy az interpellációs könyvbe *Markos* Gyula jegyzett be interpellációt egy győrmegyei főszolgabíró visszaélései tárgyában.

Brediceanu Korjolan: Hock Jánosnak a bogdáni választás alkalmával mondott beszédére kíván reflektálni, személyes megtámadtatás címén. Hock vádjait iparkodik a Ház folytonos derűtsége és ellentmondása közben cáfolgatni. Közben Petrovits Istvánt védelmezi Hockkal szemben.

Elnök megjegyzése után, hogy ez már meghaladja a személyes megtámadtatás körét, *Brediceanu* betegezi beszédét e szavakkal: *cave canem!* (Zaj.)

A számvevőszék reformja.

Éber Antal: Ismerteti a javaslatot s a zárszámadó, vizsgáló, valamint a pénzügyi bizottság nevében elfogadásra ajánlja. (Helyeslés.)

A Ház a javaslatot általánosságban és részleteiben — az előadónak egy módosításával — vita nélkül elfogadja. A javaslatot harmadszor holnap olvassák.

A balatoni vasut.

Óváry Ferenc előadó: Ismerteti a javaslatot s a közlekedésügyi s pénzügyi bizottságok nevében elfogadásra ajánlja. (Helyeslés.)

Saára Gyula: Azt kívánja, hogy a balatonparti vasut, mely néhány kilométernyire amugy is Székesfejérvár területén halad, érintse Székesfejérvárt és hosszabban fejtegeti Székesfejérvár jogosultságát arra nézve, hogy az új vasut kiindulópontja legyen.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter: Kijelenti, hogy *Saára* Gyula határozati javaslatát nem fogadja el. Az ország egyetemes érdeke előtt meg kell hajolni minden vicinális és magánérdeknek. Azt pedig, hogy ő az ország érdekeit minden más érdeknél előbbre valónak tartja, azt talán joggal elmondhatja. (Zajos helyeslés, taps.) Amint ennek a kormánynak mindenben és mindenkor rem az egyén, hanem az ország érdeke vezet. (Általános zajos éljenzés, taps.) Önálló tarifapolitikát akarnak üzni ezen az új vonalon s ezt nem lehetne megvalósítani, ha a tervezett vasutnak a déli vasutal közös pályaudvara lenne. (Ugy van.) Nem akarja a Ház idejét hosszabban igénybe venni; országos érdekből ajánlja a törvényjavaslat elfogadását. (Zajos helyeslés.)

Mélczer Géza: A javaslattal kapcsolatban a helyi érdekű vasutról szól.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter: Kijelenti, hogy a helyi érdekű vasutról szóló törvényjavaslat módosítása mihamar meglesz. A javaslat már jótörőn egészen kész, ősszel a Ház elé fogja terjeszteni. *Batthyányi* kijelentéseit teljes mértékben igazolja. Nem az ő akarata, hanem a miniszterium akarata volt, hogy a vasut a javaslatban tervezett irányban haladjon. Ismételt elfogadásra ajánlja a javaslatot (Zajos éljenzés és taps.)

Elnök: A vitát berekeszti. Következik a szavazás.

A Ház a javaslatot *Saára* Gyula javaslatának mellőzésével elfogadja. (Hosszantartó éljenzés és taps élénk felkiáltások: Eljen *Kossuth*. Lesz már vasut. Eljen *Darányi*! Eljen *Kossuth*.)

A Ház a javaslatot részleteiben vita nélkül elfogadja.

Elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti. Szünet után.

A hágai egyezmény.

Elnök az ülést újból megnyitja.

Heinrich Antal: A házasság érvényességének előfeltételeire vonatkozó törvénynek összealkotó pontjainak kiegyenlítése végett Hágában kötött egyezmény becikkelyezéséről szóló törvény javaslatot terjeszti a Ház elé.

Günther Antal igazságügyi miniszter elfogadásra ajánlja a javaslatot. A törvények célja a jogközösség, Ezen egyezmény becikkelyezése ennek a jogközösségnek elérésére nagy lépés. Elfogadásra ajánlja. (Helyeslés.)

A Ház a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadja.

Heinrich Antal: A házasságok felbontására, valamint az ágytól és asztaltól való elválásra vonatkozó törvények és az ily tárgyú bíráskodás terén támadható összeütközések kiegyenlítésére kötött hágai nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot terjeszti a Ház elé és elfogadásra ajánlja.

A Ház a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadja.

Heinrich Antal: A kiskorúak gyámságának szabályozása végett, Hágában kötött nemzetközi egyezménynek becikkelyezéséről szóló javaslatot terjeszti a Ház elé.

A Ház a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadja.

Heinrich Antal: A három egyezménynek Magyarország és Ausztriában való kölcsönös alkalmazására kötött egyezmény becikkelyezéséről szóló javaslatot terjeszti be. A javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadták.

Molnár Jenő beterjeszti több helyi érdekű vasut engedélyezésére vonatkozó bizottsági jelentést, melyet a Ház vita nélkül elfogad.

Hermann Ferenc előadó több törvényhatóság kérvényét mutatja be a nemzetiségi törvény megváltoztatása és a nemzetiségi igazgatóságok megfékezése tárgyában. Javasolja, hogy e kérvények pártolással adassanak ki a kormánynak.

Pop Cs. István: A bizottság javaslatával szemben ad acta kívánja tétetni a kérvényeket.

A Ház a bizottság javaslatát fogadja el.

Áttértek ezután az interpellációkra.

Markos Gyula: A belügyminisztert interpellálja a győrmegyei pusztai járás főszolgabírájának önkénykedése tárgyában és a járásban ma is uralkodó régi korrupt Tiszarendszer miatt.

Az interpellációt kiadták a belügyminiszternek, mire az ülés háromnegyed 2 órakor véget ért.

A kiegyezés.

Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma déli 1 óra tájban a képviselőház miniszterelnöki szobájában tanácskozás folyt a kiegyezés dolgában *Wekerle*, *Kossuth* és *Darányi* miniszterek, továbbá *Popovics*, *Szterényi* és *Mezőssy* államtitkárok között. A tanácskozás teljes 1 óra hosszat tartott. Ertesülésünk szerint *Wekerle* pénteken Bécsbe utazik, hogy a kiegyezés dolgában *Beck* báró miniszterelnökkel és az osztrák szakminiszterekkel újból tárgyaljon. E tárgyalásoknak hír szerint az volna a céljuk, hogy a kiegyezés részletekérde-seiben felmerült eltéréseket eloszlassák, még mielőtt az osztrák államférfiak a kiegyezés további tárgyalására Budapestre érkeznek. Az

ült bent a vasuti kocsi-ban. A térdén ugyan ott feküdt egy újság, amelyben nagy fekete betűkkel volt az »Egy ellogott síkhasztó« cím ki-nyomatva, — de a kapitány bele se nézett. Végtelen fájdalommal töltötte el nagy csaló-dása, és bár elhatározta, hogy tul kell magát tenni rajta, nem birt egyhamar erőt venni magán.

Egypár nap mulva, mikor tétlenül ült a klubban, egy barátja a vállára ütött és így szólt hozzá:

— Mit szólsz az Ormathwaite kisasszony esetéhez, a fivérével? Ugy-e érdekes?

— Miféle esetről beszélsz? — kérdezte Ralf komolyan. — Azt se tudtam, hogy fivére van.

— Nem tudtad? Nos hát a bűnügyről sem hallottál? Micsoda egy szép leány az az Ormathwaite kisasszony!

Ralf türelmetlen mozdulatot tett, de azért nem szakította félbe a beszédet, kívárra a végét.

— A fivérét valami sikasztással vádolták. Ugy látszik, pipogya egy fráter lehet, mert ahelyett, hogy tisztázta volna magát, a nővére szoknyájába kapaszkodott. Most aztán megtalálták a tettest és a fiu ártatlannak bizonyult. De csak képzeld a szép Selina leleményességét! Az öreg társalkodónője ruhájába bujtatta őt és úgy vitte el a hajóig! Ha-ha-ha!

Ralf már nem hallgatott reá, egy perc alatt átlátta nagy tévedését és keserűen meg-bánta, hogy nem kért magyarázatot a leánytól akkor, mikor találkozott vele.

— Bocssáson meg barátom, de sürgős

dolgaim vannak! — kiáltott fel és a faképnél hagyta ámuló barátját.

Messze Svájcban ezalatt Ormathwaite Selina egyre sápadtabb és szomorubb lett. Mikor fivére ártatlansága kiderült, az rögtön visszautazott elfoglalni előbbi állását. Elindulása előtt azonban megjegyezte:

— Nem is tudom, hogy leszel el nél-külem.

Selina csak mosolygott és az ellenkező-jét gondolta a dolognak. Most már látta, hiába várja vissza Lamerton kapitányt. Hiszen ennyi idő óta csak tudhatta volna már, hogy gya-nuja alaptalan volt.

Egy délután szomoruan sétált be az erdőbe és a vizesés felé indult. Az elhagyott uton most már senkise sétált s ő lehajtotta a fejét egy sziklára és sirni kezdett. Nem ballotta a közeledő léptek nesztét és csak akkor tekintett fel, mikor egy kar ölelését érezte a derekán és egy lágy, meghatott férfihang a fülébe sugta:

— Lina, édes drágaságom!

Három hónap mulva nagy esküvő volt London egyik legelőkelőbb templomában: La-merton kapitány vezette oltárhoz Ormathwaite Selinát és az egész előkelő közönség ott tolon-gott a zsufolásig megtelt templomban.

Mikor a disztrakoma után, a fiatal pár be-ült a kocsi-ba és elhajtottak, Nebraska György megkönnyebbülve felkiáltott:

— Micsoda kő esett le a szívemről! Ez a leány sohase tudott v gyázni magára. Most már nyugodtabban lélekzem, hogy a gondozását rábíztam másra! (Vége.)

osztárak államférfiak különben a korábbi megállapodáshoz képest vasárnap délután, vagy hétfőn reggel érkeznek Budapestre.

Biharmegye a múlt hóban.

Biharvármegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta meg rendes havi ülését. Az ülés elé nagy érdeklődéssel tekintettek s vitákat vártak, melyek azonban csöndesen simulnak el s az ülés a megszokott keretek között gördült le.

Az ülésen jelen voltak Glac Antal elnöke alatt Miskolczy Ferenc dr., Fetsér Antal, gróf Tisza Kálmán, Lovassy Andor, Szunyogh Szabolcs, dr. Virágh Béla, Varró Domokos, Vasady Lajos, Cziffra Gerő, Papp János, Keszthelyi Zoltán, Balogh János, Balogh Elemér, Baranyi András, Wallner Ödön, Kondor Mihály, dr. Móricz Ernő, Papp Miklós.

Az ülés 10 órakor vette kezdetét az alispáni jelentéssel. Legnagyobb érdeklődés Keszthelyi Zoltán főjegyző fegyelmi ügye köré összpontosult.

Balog János előadó ismertette az ügyet s mint előadó javasolta, hogy a vármegyei szabályrendeletek által előírt felfüggesztést ne alkalmazzák a főjegyzővel szemben.

A bizottság tekintettel arra, hogy e szabályrendeleti intézkedést a múltban sem alkalmazta, míg a megindított előzetes vizsgálat le nem járt, most sem fogja alkalmazni.

A fenti személyi ügy letárgyalása után az időszaki jelentések következtek.

A pénzügyigazgató jelentése szerint a múlt évről egyenes adó címén hátrány 4079430 korona maradt, melyre befolyt 144932 korona fogyasztási és italjövődék címén 271860 korona folyt be. Az adóbevételek elég kedvezően folynak be. A közegészség ügy február hóban nem volt teljesen kielégítő, a járványok szörványosan léptek fel. Az állategészségügy eltekintve az egyes esetektől elég kedvező volt.

Dr. Móricz Ernő főorvos ismeretes javaslatát, mely szerint minden kívándorló már idehaza vizsgáltsák meg orvosilag, a bizottság egyhangulag elfogadta s határozatilag mondta ki, hogy e tárgyban felír a képviselőházhoz.

A régóta huzódó berettyóújfalui bárándi utnak kiépítése tárgyában is hozott határozatot a bizottság. Az említett ut kiépítéséhez a miniszter tetemes anyagi támogatással járult, mely által lehetővé tette az utnak rövid időn belül való felépítését. A bizottság most határozatilag mondotta ki, hogy az ut építését, mihelyest az idő engedni fogja, azonnal meg fogja kezdeni.

A tárgyalás alá kerülő többi ügyek rövid félóra alatt el lettek intézve, melyek után az ülés háromnegyed 12 órakor véget ért.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Március 7. este 6. Kath. liceumi böjti estély a jogakadémia disztermében.

Március 15. A Szacsavay-szobor leleplezése.

Március 17. A kath. kör kögyülése.

Március 21. este 6. Kath. liceumi böjti estély a jogakadémia disztermében.

Április 13. Kath. liceum zárünnepélye.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy úgy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni szíveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **Személyi hír.** Dr. Fráter Imre, a biharmegyei közkórház igazgató főorvosa pár heti időzésre Abbáziába utazott.

* **A kath. liceum böjti estéje.** Ma tartja a kath. liceum második böjti estéjét a kir. kath. jogakadémia disztermében. Az est programjának főpontja Szilágyi Dózsa premonstri kanonok-rendű áldozópapnak és főgymnáziumi tanárnak előadása, melynek tárgya »Vallás és egyéniség.« Szilágyi egyike legértelmesebb és legjobb egyházi szónokainknak. Egész lelkét s teljes klasszikus műveltségét beleönti előadásába. Popity János lapunk belmunkatársa fogja szavalni Mindszentynek egyik legszebb költeményét a »Zengő szobor«-t. Az előadás kezdete este 6 órakor.

* **A polgármester a fővárosban.** Rimler Károly polgármester tegnap Budapestre utazott. Több városi ügyben, ezek közt a tanítók fizetésrendezése ügyében is eljár, a miniszteriumokban.

* **Március 15. A községi polgári leányiskola az idén is nagyobb szabású hazafias ünnepélyt rendez március 15-én délután 3 órakor az állami főreáliskola tornatermében.** Az iskola zeneköltő énektanára Beleznay Antal gyönyörű új dalokat szerzett és tanított be ez alkalomra a 100 lánykából álló dalkörnek. Egy melodráma, két élőkép is fogja változtatossá tenni a műsort. Az intézet nem ad ki külön meghívókat, de a tanügy barátait és Nagyvárad hazafias közönségét ez uton hívja fel, hogy a »Petőfi-ház« javára (ülők hely 1 kor., állóhely 60 f.) rendezendő ünnepségen részt vegyen.

* **Kozáry felolvasása Budapesten.** Kozáry Gyula, a kiváló bölcséleti író, a helybeli hadapródiszkola tanára ma délután Budapesten fog felolvasni az Aquinói társaságban. Az érdekes felolvasás tárgya a fejlődés törvénye.

* **A belügyminiszter vizsgálatot rendel.** Február hó 11-én történt, hogy egy Kuncser György nevű beteget, ki többszörös csontszuba szenvedt a kórház egyik külön szobájából a halottas szobába vitték le, mert minden jel arra mutatott, hogy a beteg már meghalt. A halál azonban csak 24 órával később következett be. Erről az esetről jelentést tett az alispán a belügyminiszternek, honnan tegnap jött meg az erre vonatkozó határozat. Az alispán jelentése nem szolgált a miniszter megnyugtatóra. A miniszter a jelentésből valamint a főorvos jelentéséből szabálytalanságot lát. E miatt felhívja a miniszter az alispánt, hogy ebben az irányban indítsa meg a vizsgálatot s ennek valamint a rendőrség által indított vizsgálat eredményét hozzá terjessze fel.

* **Tanárjelöltek Nagyváradon.** Dr. Schack Béla kir. keresk. iskolai főigazgató március 17-én Nagyváradra érkezik tíz tanárjelöltel, hogy meghallgassák a nagyvárad felső kereskedelmi iskolában az előadásokat. A tanulmányut alkalmából a vendégek meglátogatják a nagyobb nagyvárad ipartelepeket, így a malomokat, szeszgyárakat, vegyigyárakat, a városi villamostelepet, a sörgyárat, cipőgyárat, Tátray Sándor vasöntődjét, a szalmakalapgyárat, a Lévy-féle könyvgyárat stb.

* **A Kath. Kör választmányi ülése.** A Katholikus Kör tegnap választmányi ülést tartott. Jelen voltak: Palotay László, prael. elnök, Fetsér Antal püspök, Dus László, Grócz Béla, dr. Vucskics Gyula, dr. Karácsonyi János, Novotny Alfonz, Stark Gyula, Novák János, Karger Sándor, Kelemen Kálmán, id. Jelinek Ferenc, Beczkay Lajos, Láng József, dr. Krüger Aladár, Szilágyi Dózsa, Pekanovits Imre, Beleznay Antal vál. tagok és dr. Imrik Gusztáv titkár, A Szacsavay-szobor leleplezésén a kört Palotay László egyh. elnök vezetésével Karger Sándor és Imrik Gusztáv fogják képviselni. A házépítés tárgyában kiküldött bizottság jelentését tudomásul vették s a káptalani építési bizottsághoz teszik át. Az évi rendes közgyűlésre vonatkozólag elhatározta a választmány, hogy azt március 17-én d. e. 11 órakor tartja meg. Új tagokul felvették: Dr. Notter Antal, Szabó István, Szabados Pál, Kaminszky János, Barza József és Strohmayr Pál.

* **Az aszfaltozás rossz.** Nagyvárad város közlekedési szakbizottsága legutóbbi közgyűlésén kimondotta, hogy javasolni fogja a városi tanácsnak, miként a város azonnal kérje a Fő-utca, Bémer-tér és Szent-János-utca aszfalt burkolatára a birói szemlét s ennek megtörténteig ne engedjék meg a javítást; ha azonban forgalmi szempontból elkerülhetlen a javítás, mindenesetben szakértők közbejöttével vizsgálják meg a felbontott részt s arról jegyzőkönyvet vegyenek fel. A villamosvasut közlekedésének biztonsága elodáztatlanul szükségessé tette, hogy a kir. pénzügyigazgatóság épülete előtt felbontsák az aszfaltot s ez alkalomból a bizottság helyszíni szemlét tartott. Rimler Károly polgármester elnöke alatt Pekanovits Imre, Varró Domokos, ifj. Rimanóczy Kálmán, Rendes Vilmos, Altnóder Endre, továbbá Szmazenka Ernő, Erdélyi Vincze, Rozenberg Izso voltak jelen. A felvett jegyzőkönyvben konstatálták, hogy a felbontott részen az egész aszfalt, úgy az alap, mint a burkolat rossz, nem megfelelő. — Megemlítsérem még, hogy a városnak már nem kell megkérni a birói szemlét, mert azt a magyar aszfalt társaság kérte meg.

* **Tombolajáték a Félix-fürdőben.** A belügyminiszter tegnap értesítette Biharvármegye alispánját, hogy Komzsik Alajos részére a fürdő idény tartamára tombolajáték engedélyt adott. A játék mindenkor bejelentendő lesz a fürdőbiztosnál, s a kisorsolódó tárgyak csakis magyar iparcikkek lehetnek.

* **Posztógyár Biharvármegyében.** A gyáripár fejlesztéséről sokat beszélünk, azonban a tanácskozások, tárgyalásoknak nem látjuk semmi eredményét. Nagyvárad város tanácsa és a gyáripár fejlesztése tárgyában kiküldött bizottság szóval hangoztatja jóakarát, azonban mikor egy-egy vállalatot támogatni kellene, szűkmarkúságával igyekszik azt lehetetlenné tenni vagy ha már létezik, megbénítani fejlődésében. A legújabb példa erre a Tátray Sándor műlakatos által felállított vasöntőde. Nagyvárad és Biharvármegye pedig bővelkedik igen sok természeti kincsekben s az előfeltételek igen sokféle gyáriparra megvannak. Nagyváradon például a Pece vizének felhasználásával a legjobb alkalom kínálkoznék egy posztógyár létesítésére. Ilyen azonban aligha lesz valah. Nagyváradon, részben a városi tanács indolenciája s szűkkeblősége folytán. Kikötés van azonban rá, hogy Biharvármegyében nemsokára sikerül egy posztógyárat felállítani. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara tegnap tartott teljes ülésében Pozsonyi László kir. ipartelügyelő azon kijelentést tette, hogy most egy Biharvármegyében felállítandó poszt-

tógyár létesítésén fáradozik s erős kilátás van rá, hogy fáradozásának meg lesz a kívánt eredménye. A felállítandó posztógyár helyét nem árulta el, csupán annyit jelzett, hogy az Biharvármegye egyik legszegényebb vidékén van tervbe véve. Ez által a vidék szegény lakosságának jóléte is emelkednék.

*** A kórház kibővítése.** Már régebb idő óta tervbe van véve a kórház kibővítése olyformán, hogy a kórház szomszédságában lévő régi temető helyét a kórházhoz csatolnák. Az átengedési illetőleg adásvételi ügyletek megbeszélése e hó 20-ikán lesz a városháza kistermében délután 4 órakor. A városrészről Dus László, dr Baróthy Akos és Kőszeghy József vannak megbízva a tárgyalások vezetésével. A tárgyalások idejéről tegnap értesítették a vármegye alispánját, hogy gondoskodik a vármegye képviseltetéséről. Ugyancsak tegnap érkezett egy ajánlat dr. Hoványi Gyulától, aki a Kórház-utca 4. szám alatt lévő telkéből 7 holdat bocsájt eladásra a kórház részére. Hoványi földterületének négyesötöletét 20 koronáért akarja a megye, illetőleg a kórház részére át-bocsájtani.

*** A székhelyhid-nagyléti vasut.** A bihar helyi érdekű vasut részvénytársaság már rég levette programjáról a Székhelyhidtől Nagylétiig építendő vasut ügyét. Ennek oka az volt, hogy a vármegye nem akart a kibocsátott részvényekből jegyezni. A vasut építését a székhelyi és a nagyléti lakosok ujabban sürgették a kereskedelmi miniszternél. A kereskedelmi miniszter a vasut ügyében felszólította a részvénytársaságot, hogy a vasut építésre vonatkozó engedélyt valósítsák meg, illetőleg tegyenek hozzá jelentést az eddigi mulasztás okáról. A részvénytársaság most e felhívásra kérelemmel járult a megye törvényhatóságához, hogy 150000 korona értékű részvényt jegyezzen. E magasabb jegyzésnek az időközben felemelkedett munkabér az oka. A vármegyétől annyival is inkább kérnek magasabb segítyt, mert az érdekelt községek hozzájárulása igen kevés.

*** Berliniek tanulmányutja hazánkban.** Érdekes vendégei lesznek a közeli napokban Magyarországnak. A berlini gazdasági főiskola növendékei tanáraik kíséretében ugyanis 12 napi tanulmányutra jönnek hazánkba, hogy tanulmányozzák az ország gazdasági intézményeit és megtekintsék mintagazdaságait. A csoportot Zuntz dr., a berlini gazdasági főiskola rektora fogja vezetni. A kirándulók vasárnap délelőtt 9 óra 25 perckor fognak Budapestre megérkezni a nyugati pályaudvaron.

*** Az elkobzott fegyverek.** 1905. év végén általános fegyver elkobzás volt a vármegyében. Az elkobzott fegyverek sorsáról már többször megemlékeztünk. A főispáni intézkedésre a főtisztviselők most hozzák meg a vég-határozatokat. Az érdekelt felek most egymásután teszik meg felelősségeiket a főtisztviselői határozatok ellen, annak megemlékezésével, hogy a határozat egy évvel később hozatott meg, mint az elkobzás foganatosítása lett.

*** Nősülési engedélyek.** Az alispán most értesítette a járási főtisztviselőket a hadkötelesek házasságára vonatkozólag. A körirat szerint a póttartalékba helyezett hadkötelesek minden külön engedély nélkül nősülhetnek. A fegyverkötelesek, illetőleg besorozottak külön katonai hatóságtól beszerzett engedéllyel nősülhetnek. A fegyverképteleneknek nyilvánítottak engedély nélkül is házasodhatnak. Ez intézkedés különösen az utóbbi időben előtörülő tömeges hadkötelesek házasságának tu-

lajdonítható, mely által a hatóságoknak túl sok munkát okoztak.

*** Borzalmas gyilkosság.** Almosdról jelenti tudósítónk, hogy Kakadon borzalmas gyilkosságot követett el egy házaspár bosszúból. Székiba Sándor már régebb idő óta haragos viszonyban élt Kállai Tejfeles Györggyel és ennek feleségével Kanalas Ankával. A régi haragot folyton szította mindkét fél, míg tegnap este borzalmas gyilkossággal ért véget. Kállai tegnap este feleségével összebeszélve baltával és egy doronggal te fegyverkezve Székiba lakására ment s ott rövid szóváltás után úgy Székibát, mint ennek feleségét Almos Máriát a szőszoros értelmében leverték. Székiba súlyos baltaütésektől kapott sebeibe még az est folyamán belehalt. Felesége a halállal kivódik. A tettesek a gyilkosság után elmenekültek, azonban a csendőrség csakhamar elfogta őket. Az esetről a királyi ügyészséget értesítették, mely a vizsgálat vezetésével a székhelyi járás bíróságot bízta meg.

A SZENT-LÁSZLÓ nyomdában legújabb divatu és legcsinosabb névjegyek, valamint a legszebb bál és esküvői meghívók, ugyancsak mindenféle nyomtatványok jutányos árban készíttetnek a legszebb kivitelben.

SZÍNHÁZ.

A hét műsora.

Csütörtök: Koldusgróf, (Turchányi Olga vendégszereplésével.)
Péntek: Házassági három parancs.

Turcsányi Olga.

Evekkel ezelőtt egy babaarcu, karcsu leányka hozta forrongásba a néhai tabódé közönségét, hűs nyári estéken. Rövid ideig volt a nagyvárad színházi esték csillaga, de bájos megjelenése akkor is kiemelte sokak közül, a kik nagyobb művésznők voltak. Azóta a kis csillag világot járt s visszatért egykori diadalai színhelyére. Más környezetet talál: elegáns kőszínház fogadja a rozoga bódé helyett. De ő is más: a kezdő kis leányból öntudatosan alakító művésznő lett. Bájos megjelenése mit sem veszített, csak a vonások lettek határozottabbak. — Hangja erősödött, mert terjedelemben s hangnem is éppen operai értékű, de operettben megfelel. A hol azonban művészi képessége és sok tanulmánya meglátszik, az: előadás módja. Pompásan tudja szerepének minden árnyalatát kifejezésre juttatni. Játéka a legtökéletesebb, a mit eddig a Vig özegey cimszerepében láttunk. A mellett egész fellépése, minden mozdulata csupa elegancia s hangjával is ügyesen tud bánni. Szóval megérzik az öntudatos alakítás egész szerepén. Kár, hogy táncolni nem tud úgy, a hogy a mai operettprimadonnák tudnak s ha valamivel jobb hangja lenne, az éppen sokat emelne sikerén. A mi ellea egyébként így sem lehet kifogása, mert zsufolt ház ünnepelte.

A többi szereplő — Bérczi kivételével, aki Fehér Gyulát helyettesítette — a régiek és így jók voltak; lévén a Vig özegey a várad társulat force-darabja. Bérczi Fehér helyét természetesen nem tudta betölteni; a komoly, előkelő szerepből majdnem bohócot csinált.

Elő nagyvárad tejgazdaság.

Nagyobb uradalmakkal kötött egyezségfoiytán naponta fejt

friss tejet

— mely minőségre minden kezelést felülmul, — házhoz szállít bármily kis mennyiségben is.

Minden megmaradt tej mennyiségből technikai uton **kitűnő tea vaj** állít elő, melynek minden darabjain a valódiságot a czéggelzés biztosítja.

A tej kitűnő minősége és táptartalma minden vidékről beszallított tejet felülmul s a kihordás pontossága minden gazdasszony előnyére szolgál.

Lefölözött, sütésre alkalmas tej literenként 8 fillér. — Nagybobb és állandó vételnél árkedvezmény. **Író, tejszín, túró, tejföl bármikor kapható.** Megrendelés bármely kihordóval, vagy a Menház-utca háta mögött **Grünfeld Áron** lakásán, Liget-utca, 13. sz. a. eszközölhető.

TÁVIRATOK.

A képviselőház vendégei.

Budapest, március 6. (Saját tud. táv.) A képviselőháznak ma előkelő vendégei voltak. Okuma Nogulini gróf, a volt japáni miniszterelnök fia, több előkelő japáni főúr kíséretében meglátogatta ma a képviselőházat. A fiatal Okuma gróf apja ez idő szerint a japáni ellenzék vezére és arról híres, hogy ő alapította a mai japáni egyetemet. A japáni előkelőségek még néhány napig maradnak Budapesten, ahol megtekintik annak kulturintézményeit és behatóan tanulmányozni fogják a műegyetemünket és orvosi egyetemünket.

A hágai konferencia

Bécs, március 6. (Saját tud. távirata.) Jól értesült forrásból jelentik: hogy Spaun báró tábornagynag lesz a hágai konferencian Magyarország-Ausztria delegátusa.

Strassnoff bűnpöre.

Budapest, március 6. (Saját tud. táv.) Zágrábból jelentik: A legfelső törvényszék elvetette Strassnoff semmiségi panaszát, de büntetését 5 évről 3-ra szallította le.

A franciák bosszuja a Vatikán ellen.

Budapest, márc. 6. (Saját tud. táv.) Rómából jelentik, hogy a vatikáni körök nagyon el vannak kedvetlenedve a miatt, mert a párisi adóhivatal és a vatikáni

köztársaság közt való viszony megszakadása után Montagnini nunciushnak a párisi nunciatura épülete után 4000 frankról szóló adóintés kézbesített. Montagnini ezt saját zsebéből fizette ki. Rómában sértőnek mondják ezt az eljárást mely szerint a pápát csak külföldi magánembernek tekintik.

A braunschweigi trón.

Berlin, márc 6 Vilmos császár kijelentette, hogy nem akarja, hogy porosz herceget ültessenek a braunschweigi trónra vagy nevezzenek ki regensnek.

EGYESÜLETEK.

Feloszlatott egyesület. Evekkel ezelőtt alakult meg a bagaméri általános népkör. A kör megalakulása óta az alapszabályban előírt kötelességét elmulasztotta. A sok szabálytalanság végre is a kör feloszlatását idézte elő. A belügyminiszter tegnap küldte a kör feloszlatására vonatkozó határozatát az alispánhoz. A miniszter a kör működését felfüggesztette s a meglevő alap hova fordítására az alispán véleményét kéri.

SPORT.

A verseny egyesület kérelme. A biharmegyei gazdasági egyesület verseny egyesületét a vármegye minden évben 1000 korona segélyben szokta részesíteni. E díj a lóversenyeken olyan nyertes lovaknak ítélték oda, melyek biharmegyei tenyésztettek. A verseny egyesület most kérelemmel fordult a megyéhez, hogy az 1000 korona segélyt az idén is folyósítsa az egyesület részére.

NYILTTÉR.

Szőlősgazdák figyelmébe!

Szives tudomásul adjuk, miszerint **Fugyivásárhely állomáson** lévő telepünkön különféle méretű, saját termelésű **tölgy-szőlőkaró** (mintegy 400.000 db.) kitűnő minőségben, olcsó áron kapható.

Telefonszám: 214.

Teljes tisztelettel.

Balog, Kardos és T^{sa}.

Nagyvárad
Kereskedelmi Csarnok.

Igazságszolgáltatás.

Az amerikai borbiztos.

Tudvalevő, hogy *Feilitzsch* Arthur báró, a darabont kormány földmívelésügyi minisztere *Boros* Jenőt 55 ezer korona kormánysegéllyel Amerikába küldötte, hogy ott a magyar borknak híveket toborozzon és kelendőseget biztosítson. Mikor a törvénytelen kormányt felváltotta a nemzeti kormány, Darányi miniszternek első dolga volt, hogy *Boros* Jenőtől a megbi-

zást megvonta és fizetését beszüntette. *Boros* Jenő ezen éktelen haragra gerjedt és átkokat szórt a nemzeti kormányra és koalícióra, de legjobban *Lónyay* Ferenc miniszteri osztálytanácsosra fenekedett, akinek kvalifikálhatatlan sértésektől hemzsegő levelet írt. *Lónyay* feljelentésére, mint fővárosi tudósítónk jelenti, a budapesti büntető törvényszék tegnap rágalmazás és becsületsértés címén felelősségre vonta az Amerikából időközben hazakerült borbiztos. A főtárgyaláson dr. *Miklós Gyula* védőügyvéd bejelentette, hogy a vádlott Bécsben betegen fekszik és így nem tudott a tárgyalásra megjelenni. A bejelentést a törvényszék tudomásul vette és a tárgyalást elhalasztotta.

KÖZGAZDASÁG.

A keresk és iparkamara teljes ülése.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara tegnap, szerdán délután teljes ülést tartott *Bertsey* György elnöklete alatt.

Az elnöki jelentés a beérkezett miniszteri leiratok és más megkereséseken kívül kegyeletesen emlékezik meg *Fanky* József 10 évig volt kamarai elnök elhunytáról. Dr. *Hoványi* Géza indítványára elhatározta a teljes ülést, hogy az elhunyt kiváló férfiú arcképét megfesteti a kamarai hivatal részére.

A jelentéssel kapcsolatosan *Pataky* kültag azt kívánta, hogy az állami gépek adományozásának véleményezésénél kamarai kültagok, illetve ipartestületektől kérjen a kamara információt.

Ez irányban határoztak s az elnök és titkár jelentését tudomásul vették.

A kereskedelemügyi miniszter a kamara 1907. évi költségvetéséről, 5 százalék — kulcs mellett jóváhagyta. — Tudomásul vették.

A kereskedelmi miniszter értesítette a kamarát, hogy nem teljesítheti a kamara azon kérelmét, miszerint *Berettyó-Ujfalu* vasútállomáson hidmérleget állítson fel, mert az állomás tömegáru-forgalma még nem teszi azt indokolttá. — Tudomásul vették s ha a kültagok a forgalomra vonatkozó adatokat beszerzik esetleg újabb feirátban kéri a kamara a hidmérleg felállítását.

Biharmegye megkeresésére a teljes ülést az iparososztály javaslatához képest véleményezi, hogy Csökmő községben a heti vásárt idegen iparosok továbbra is korlátlanul látogathassák, valamint javasolja a teljes ülést, hogy Köbölkut község vásártartási szabályrendelete csekély módosítással jóváhagyassék.

A munkaadók szövetségének szervezése tárgyában a debreceni társkamara azon álláspontjára helyezkedett a kamara teljes ülése, hogy a szervezkedés országsszerte egységes alapelvekkel létesüljön és így országos kapcsolatuk és együttműködésük legyen. Ezen szövetkezést a kamara a rendelkezésére álló eszközökkel előmozdítja.

A hazai bőrpar érdekében a nyers bőr kivitelének ellensúlyozása iránt a miniszter véleményét kért a kamarától. Mielőtt a teljes ülést elé került volna ez a fontos kérdés, meg lett hallgatva a tárgyban a nagyvárad ipartestület, amelynek véleménye abban összefüggésben, hogy a bőrparak rendes mederbe terelésének az lenne a megoldása, ha a kormány támogatása mellett megfelelő bőrkikészítő gyárak állíttatnának fel. Az ipartestület álláspontját a teljes ülést elfogadta s ehhez képest teszi meg véleményét.

A múlt teljes ülésekből kiküldött szűkebb bizottság az ügyrend, szolgálati és nyugdíjszabályzat némi módosítását javasolta, amelyben a leglényegesebb, hogy az elnökség helyett ezután a hét tagból és titkárból álló elnöki tanács intézi a sürgős ügyeket; továbbá hogy ha a nyugdíjalap jövedelme nem fedezné a

nyugdíjilletményeket, a hiány a rendes kamarai bevételekből fedezendő.

Hosszas vita után a kiküldött bizottság javaslatát változatlanul elfogadták.

A számvizsgáló bizottság bemutatta a kamara 1906. évi zárszámadását, amelyet tudomásul vettek. Ezután be lett mutatva s tudomásul vették a kamara pénztárának az új pénztárnok részére történt átadásáról felvett jegyzőkönyvet.

Az új *bortörvény* hozatala tárgyában a M. Sz. O. E. által kiküldött javaslatra részletes előterjesztést tett a titkár, amelyben némi változtatással helyesli a javaslatot. Így a boritaladót 4 koronában javasolja megállapítani, továbbá ehhez képest hagyassék meg a városoknak némi csekély városi borkifogyasztási adó szedhetése. A cukor felhasználását ne tiltsák el a borkezelésnél. Egyebekben az orsz. szövetség javaslatát helyesli a kamara s ilyen irányban teszi meg felterjesztését.

Körösi János térfi szabó külföldi tanulmányutjáról betérjesztett érdekes jelentését tudomásul vette a teljes ülést s a jelentést a jegyzőkönyvbe felveszi.

A lakatos mesterek orsz. nagygyűlésüket f. évi március 31. és április 1-én tartják meg Budapesten, amelyre a kamarát meghívta és anyagi hozzájárulást kér. Az erkölcsi támogatást kilátásba helyezte a teljes ülést.

A marosvásárhelyi kamarának az őszi gabona szállítások idején rendszeresen előálló vagyonhiány elkerülése tárgyában a miniszterhez intézett javaslatát, mely szerint az őszi gabona szállítást megelőzőleg az ipari nyers termények és cikkek szállítási tarifája szállíttassék le, hasonló felterjesztéssel pártolja a kamara.

A kereskedelmi miniszter az Erzsébet királyné ösztöndíjalap 1906. évi kamatait Grünwald Emilnek adományozta külföldi tanulmányut céljaira.

Még néhány apróbb ügy elintézése után a teljes ülést véget ért.

A gabonatözsde határideje.

Budapest, március 6.

Buza április	—	—	15.02	—	15.56
Rozs április	—	—	13.56	—	13.58
Tengeri május 1907	—	—	10.44	—	10.46
Repeze aug.-ra	—	—	27.20	—	27.40
Zab apr.-ra	—	—	15.00	—	92.78

Értéktözsde.

Budapest, március 6.

Oszták hitelrészvény	—	—	678.—
Magyar hitelrészvény	—	—	796.—
Leszámitoló bank	—	—	506.—
Rimamurányi	—	—	525.—
Oszták-m. állam vasutirészvény	—	—	670.—
Közuti vasut	—	—	594.—

Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktözsde 1907 március 6-án.

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	113.40
Magyar koronajárdék 4%	—	—	95.10
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	—	—	84.25
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	—	—	95.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	—	—	96.—
Magyar gyermekj. sorsjegy-kölcsön	—	—	200.—
Tisza zab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	—	—	150.50
Oszták járdék ezüstben	—	—	99.—
Oszták járdék papirban	—	—	100.—
Oszták korona járdék	—	—	117.—
Oszták járdék aranyban	—	—	99.—
1860. oszt. államsorsjegyek	—	—	155.—
Oszták-magyar bankrészvény	—	—	17.65
Magyar hitelbank részvény	—	—	17.65
Városi villamosvasut	—	—	833.—
Oszták hitelbank intézeti részvény	—	—	680.50
20 frankos frankos (Napolendor)	—	—	683.25
Oszták-magyar államvasuti részvény	—	—	19.08
Német birodalmi márka	—	—	117.57
London vista	—	—	241.17
Páris vista a	—	—	95.45
20 márkás arany	—	—	23.48

REGÉNYCSARNOK.

Művészelet.

Írta: Kraszevskij A. N.

— Oroszból. —

3.

Elragadó volt ez a leány! Barna bársonykalapot viselt, mely széles kockázott szalagokkal volt megkötve álla alatt, a fátyolt hátra vetette és az átlátszó barna gáz, a napfényben aranyragyogású háttért képezett bájos halvány arcához. Dacára a naptár szerinti máciusi napnak, jó hideg volt és magas alakja ennél fogva lába hegyéig cobolylyal prémezett bársony köpenybe volt burkolva, mely alatt egy alig előkandikáló selyemruha, igen dallamosan suhogott. Édes ambra és friss ibolyaillat áradt szét tőle Lenskyig.

— Nincsen garasa? — mondá, — akkor kölcsön adok egyet.

Komolyan keresgélgni kezdett pénztárcájában s aztán átnyújtá az elővett »soldot.« Lensky beledobta a hangosan felsistergő Fontana di Trevi-be. Egy pillanatra, ott hol a rézpénz elmerült, aranyosan felbuggyant a víz, gyűrűk kezdtek képződni, de a vizes csapongó kedve rögtön szétbontotta azokat.

— Eljön! — kiáltá Natália hamiskás mosolylyal.

— Igen, eljövök, — felelé Lensky, de nem vidáman mint ő, hanem setéten, csaknem duzzogva. — De ha nem lesz itt, — tévé hozzá, — akkor —

Natália ezalatt már elindult, és anélkül hogy utolsó szavaira bármit is felelt volna, a vállán keresztül visszakiáltott:

— Via Giulia, palazzo Morsini!

Lensky hosszasan nézett utána. A divat akkortájt nem volt előnyös. A kis jelenet tudniillik az ötvenes években játszódott le, amikor Eugénia császárné a már félszázad óta elfelejtett abroncsos szoknyát újból divatba hozta. De Alexandrowna Natália azért mégis elragadó volt. Mily sajtáságos a járása, oly könnyed és mégis kissé vontatott, ábrándosan suhanó és mégsem fáradt, hanem határozott rythmikus jellegű.

A fiatal ember elgondolkozva valami dalmot zummogott hozzá.

— Igen, vi szajon ismét! Vajjon visszajött volna-e, ha a gárdatiszt pillantása fel nem bűszíti?

Mégis csak meglátja — megtanítja ezt az üres-fejű arslánt!

»Épen úgy beszél, mintha az első jött ment világnál volna! — felelte volt a hercegnő, az ő — most már dühösen elismerte maga is — illetlen és igen rossz izlésű dorgálására. Nos, jóllehet hogy kicsinyes dolog, sőt érzi, hogy kicsinyes dolog, de néha, néha titokban bizony bevallotta magának, hogy kellemesebb volna az első jött-ment világfinak lenni, mintsem annak a mi — t. i. egy világhírű embernek!

És egyre ismételte magában: Utánam szaladt! Miért szaladt utánam? Elragadóan kedves volt tőle — ezt senki másért meg nem tette volna! Ej no! Azért mégis szakasztott olyan mint a többi!

És a nagy művész, kinek élete egy szakadatlan diadaluthoz hasonlított, kiről már vaskos életrajzot adtak ki, tele hibás adatokkal s kiről a hírlapok naponta valam más képtelenséget tudtak »biztos forrás« után elmondani, bizonyos irigységet érzett Pachotjin Pawlovitsch Konsztantin gróf, egy üres fejű pétervári arslánt iránt, kinek neve soh'sem állt még a hírlapokban és kit korlátoztáért tulajdonképen megvetett.

Lángész volt, igaz, de úgy mint sok más lángész, igen nagyon alacsony származásu. Némelyek azt állították, hogy ama rémes

moszkvai várakokból való, hol a legaljasabb szegénység, a nyomor, a piszok, az elbutító bűn sáncái mögé vonulva, elzárja magát minden haladás elől; alig egy hetes csecsemő korában, egy híres pétervári műkedvelő ajtaja előtt kitéve találtatott. A hírlapokban persze egészen más verziók keringtek; majd egy királyi hercegnő és egy cigányprimás fiaként szerepelt; majd egy nagynevű tserkesz hercegi család korcs tagját faragták belőle, szóval, regényesebbnél regényesebb meséket költöttek róla.

Ő maga, mindenkor csak megvetőleg vállalt vont, ha az efféle rögtönzések tudomására jutottak, de soha sem tartotta szükségesnek azokat személyes pontos adatok által megcáfolni. Utoljára is, mi köze volt a világnak az ő fázó, éhező, kegyetlen és nyomorúságos első ifjúságához?

(Folyt. köv.)

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Uj üzlet Uj! üzlet!

Lukács Nándor
butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és diszító műhelye
Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodával szemben.

Állandó raktár: háló, ebédlő, uri szoba és szalon berendezések, mindennemű modern styl szerint. Vas, réz és hajlitott fa-butorok rendkívül nagy választékban.

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

Kivánatra rajzok és költségvetések ingyen.

Nagyvárad város
VILLAMOS MŰVE

Értesíti a n. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3 legfeljebb 3/4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér, homályos (matt), színes fényképsz-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók nernst-lámpák és osmium-lámpák gyertyánként 1/5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett
ivlámpák

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

villamosvilágítási

erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetés ingyen.

MAGYAR BANK Részv.-társaság
NAGYVÁRADON.

Alapszabályaink 10 §-a értelmében ezennel felhívjuk t. részvényeseinket hogy az esedékes részleteket pénztárunknál befizetni sziveskedjenek.
Nagyvárad, 1907. február hó 14-én.

Magyar Bank igazgatósága

Kivonat az alapszabályokból.

10. §.

A részvények árösszege a jegyzésnél kifizetett 10%-on felül a következőző részletekben fizetendő:

a) Az alakuló közgyűléstől számított tíz napalatt 20%, azaz részvényenként 40 korona.
b) A többi 10% 1907. évi február hó 5-től kezdődőleg minden hó 5-ik napján esedékes havi 10%-os, azaz részvényenként 20 koronányi részletben.

A fizetések mindenkor Nagyváradon a részvénytársaság üzlethelyiségében teljesítendők. Az esedékes részletek befizetésével késlekedő részvényjegyzőkkel szemben az esedékesség után 8 nap leteltével jogosítva van a részvénytársaság a késedelmes részvényjegyzők által jegyzett részvényeket bíróság avagy közjegyző közbenjótta nélkül magánaton értékesíteni, mely esetben a befolyandó vételárból 6% késedelmi kamat és a 9-ik §-ban meghatározott átruházási díj és illeték levonása után megmaradó összegre a részvényjegyző igényt tarthat, de csak az esetben, ha annak felvétele végett a fizetési határidő lejártától számítandó egy éven belül jelentkezik, különben ez a maradvány a részvénytársaság tartalékalapjához csatoltatik.

Ez a rendelkezés nem érinti a részvénytársaság azon jogát, hogy a fenti eljárás vényes ével a részvényjegyzőkön az esedékes részleteket 6% késedelmi kamattal együtt örmellőzésuton behajthassa.

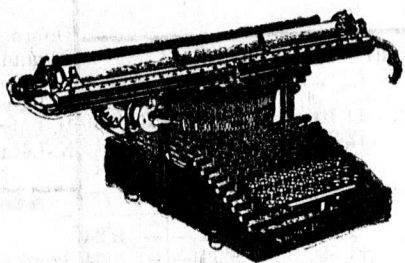
Érvényes 1906. évi október 1-től.

A vonatok közlekedési ideje közép-európai idő szerint van kitüntetve
A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig terjedő
éjjeli időt. †-el jelzetek feltételes megállóhelyek.

„SMITH PREMIER”

a világ legtökéletesebb **írógépe:** (Gyár: Amerika.) Magyarország és a balkán államok részére főüzlet: **BUDAPEST, VI, ANDRÁSSY-UT 4.**

Az egész világon
több mint
300.000 drb.
van
használatban.

Haladása korjelszava!

Számos elismerő
nyilatkozat.
Írógépünköt
kivánatra
bemutatjuk.

Előnye: **erős szerkezet, modernalkotas,**
egyszerű kezelés

Három színben ír: **viola, piros, fekete.**

Az 1900-ik párisi világkiállításon a legmagasabb kitüntést a **Grand Prix-t** nyerte.

Egy két jó családból való,
2—3 középiskolát végzett fiu
fizetéssel felvétetik

tanulónak

a Szent László nyomdában.

Baros u. 60. sz. a. volt Mandel féle házban)

4 szoba,

fürdő szoba s hozzá tartozó mellékhelyiségből
álló lakás **1907. január 1 től kiadó.**
Értekezhetni a: *Falgári takarékpénztárnál,*
Kossuth u. 4 sz.

HIRDETESEK

jutányos árban
felvétetnek a

„TISZÁNTÚL”

kiadóhivatalában.

„Első nagyváradai cipő és csizmagyár,” **Moskovits Farkas és Társa**

Ajánlja elsőrendű

kézimunka-rendszerrel készített legjobb és legtartósabb készítményeit.

Eredeti szabott gyári áruk.

Különösen ajánljuk az amerikai formában és kivitelben készített férfi és fiu cipőket, melyek
a legtartósabbak.

Nagyvárad, Kossuth-u. 5. szám
(volt rendőrségi épület.)

